

ग्रामपंचायत विभागाकडील योजना माहिती

अ. क्र.	योजनेचे नांव (वैयक्तीक/सामुहिक)	लाभार्थी निवडीचे निकष	लाभाचे स्वरूप	शासन निर्णय/परित्का/पत्रान्वये संदर्भ क्रमांक व दिनांक
1.	नागरी सुविधासाठी विशेष अनुदान (विद्युतीकरणासह)	1. 5000 पेक्षा जास्त लोकसंख्या असणा-या ग्रामपंचायतींना आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, औद्योगिक, कृषी औद्योगिक आणि वाणिज्यिक विकासासाठी अनुदान	1. नियोजनबद्ध विकास 2. बाजारपेठ विकास 3. सार्वजनिक दिवाबत्ती सोय 4. बागवगीचे, उद्याने तयार करणे 5. अभ्यास केंद्र	1. शासन निर्णय क्र. विका- व्हीपीएम-2610/प्र.क्र. 121 /पं.रा-4 दि. 16 सप्टेंबर, 2010.
2.	लोकप्रतिनिधीनी सुचविलेली ग्रामीण भागातील गावांतर्गत रस्ते, गटारे व अन्य मुलभुत सुविधा	1. लोकप्रतिनिधीनी सुचविलेल्या कामांबाबतचे मागणीपत्र	1. गावांतर्गत रस्ते, गटारे, पाऊसपाणी निचरा, दहनभूमी व दफनभूमी सुधारणा करणे, संरक्षक भित्त, ग्रामपंचायत कार्यालयबांधकाम करणे, आठवडी बाजारासाठी सुविधा, गावामध्ये कचरा डेपोसाठी व प्राथमिक प्रक्रियेसाठी सुविधा, सार्वजनिक जागेत वृक्ष लागवड व त्यांचे संरक्षण	1. शासन निर्णय क्र. विकास 2009/ प्र.क्र. 193/पं.रा. 8 दि. 3 मे, 2011. 2. शासन निर्णय क्र. विकास 2009/ प्र.क्र. /पं.रा. 8 दि. 3 सप्टेंबर, 2014.
3.	अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभुत/पायाभुत सुविधा	1. गावाची/ग्रामपंचायत क्षेत्रातील एकूण लोकसंख्या व अल्पसंख्याक प्रवर्ग निहाय लोकसंख्या आणि हाती घ्यावयाच्या विकासकामासंदर्भातील प्रपत्र - अ. 2. क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत विकासकाम हाती घेण्यास ग्रामसभेने मंजूरी दिलेल्या ठरावाची प्रत. 3. क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत हाती घ्यावयाच्या विकासकामाचे शाखा अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, पंचायत समिती यांनी साक्षांकित केलेले सविस्तर अंदाजपत्रक. 4. क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत हाती घेण्यात यावयाचे विकासकाम शासनाच्या अन्य तत्सम योजनेतर्गत हाती घेण्यात आले नसल्याबाबतचे प्रमाणपत्र.	1. कब्रस्थान / स्मशान / अंत्यविधीच्या जागेसाठी संरक्षक भिंतीसह सर्व सुविधा 2. सार्वजनिक सभागृह / शादीखाना हॉल 3. सर्व नागरी/पायाभुत सुविधा उदा. पिण्याच्या पाण्याची सुविधा/विद्युत पुरवठा/इंदगाह/ सांडपाण्याची व्यवस्था/रस्ते/ पथदिवे/सार्वजनिक स्वच्छतागृहे/ अंगणवाडी, बालवाडी केंद्र. इ.	1. शासन निर्णय क्र. विकास 2010/प्र.क्र. 31 / 10/का. 7, दि. 14 मे, 2013.

4.	जनसुविधा योजना	1.ग्रामपंचायतीना जनसुविधेसाठी विशेष अनुदान	ग्रामीण भागात दहन/दफन भुमीची व्यवस्था करणे,त्या सुस्थितीत ठेवणे व त्याचे नियमन करणे यासाठी स्मशान भुमीवर हाती घ्यावयाची कामे:- 1. दहन/दफन भुसंपादन 2. चबुत-याचे बांधकाम 3. शेडचे बांधकाम 4. पोहोच रस्ता 5. गरजेनुसार कुंपन व भिंती घालून जागेची सुरक्षितता साधणे 6. दहन/दफन भुमीत विद्युतीकरण व आवश्यकतेनुसार विद्युतदाहीनी/सुधारित शवदाहीनी व्यवस्था 7. पाण्याची सोय 8. स्मशान घाट/नदीघाट बांधकाम (स्मशान व्यवस्थेसाठी आवश्यक तेवढे) महसुल गांव निहाय खर्चाची मर्यादा रु.20,00,00/- मर्यादा ग्रामपंचायत भवन/ कार्यालय याबाबत हाती घ्यावयाची कामे:- 1. नवीन ग्रामपंचायत इमारत बांधकाम व इमारती अंतर्गत सुविधा 2. जुन्या ग्रामपंचायत इमारतीची पुनर्बांधणी/विस्तार 3. ग्रामपंचायतीच्या आवारामध्ये वृक्षारोपन,परिसर सुधारणा, परीसराला कुंपन घालणे व इतर अनुयंगीक कामे खर्चाची मर्यादा रु.20,00,000/ मर्यादा	1.ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्र.ददभु2010 /पर.क्र.62/पस-6 दि.16.09.2012 2.ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्र.जनसु-2017 /पर.क्र.111/यो-06 दि.25.01.202018
----	----------------	---	---	--

			जनसुविधा योजनेंतर्गत कामांची व्याप्ती वाढविणे:- 1. ग्रामपंचायत हद्दीत आठवडी बाजार केंद्र विकसित करणे खर्चाची मर्यादा=15,00,000/- - 2. गावतलावातील गाळ काढून गावतलावांचे सुशोभीकरण करणे खर्चाची मर्यादा=15,00,000/- 3. घनकचरा व्यवस्था करणे खर्चाची मर्यादा=20,00,000/- 4. भुमीगत गटार बांधणे खर्चाची मर्यादा=15,00,000/- 5. ग्रामपंचायत हद्दीमध्ये अस्तित्वात असलेल्या विहिरींवर सौरऊर्जेवर आधारित दुहेरी हातपंप बसविणे तसेच जलशुध्दीकरण आर.ओ.प्लांटची व्यवस्था करणे खर्चाची मर्यादा=20,00,000/-	
			जनसुविधा योजनेंतर्गत घेण्यात येणारे रस्ते:- 1. गावांतर्गत रस्ते 2. एका वस्ती/पाडयापासुन दुस-या वस्ती/ पाडया पर्यंत जोड रस्ता बांधणे खर्चाची मर्यादा रु.20,00,000/ मर्यादा	

5	15 वा वित्त आयोग	निधी वितरणाचे प्रमाणे ग्रामपंचायत 80%	१५ व्या केंद्रीय वित्त आयोगाच्या निधीतून पंचायत राज संस्थांनी करावयाच्या बाबी -१. मुलभूत / बेसिक अनुदान हा अबंधित (अनटायंड) स्वरूपाचा आहे.सदर अनुदानाचा ग्रामीण स्थानिक	1.ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्र-
---	------------------	---------------------------------------	---	---

		पंचायत समिती 10% जिल्हा परिषद 10%	स्वराज्य संस्थांनी कर्मचारी पगार तथा आस्थापना विषयक बाबी वगळून इतर स्थानिक गरजांनुसार (Location Specific Iell Needs) आवश्यक बाबींवर वापर करावा . २. बंधित / टाईड अनुदान बंधित अनुदानचा वापर पुढील पायाभूत सेवांसाठी करावयाचा आहे : १. स्वच्छता आणि हागणदारीमुक्त स्थानिक स्वराज्य संस्थांची देखभाल व दुरुस्ती २. पेयजल पाणीपुरवठा , जल पुर्नभरण / पावसाच्या पाण्याची साठवण (रेन वॉटर हार्वेस्टिंग), जल पुर्नप्रक्रिया (वॉटर रिसायकलींग) . बंधित अनुदानाचा ५० % निधी हा वरील नमूद दोन बाबीसाठी करावयाचा आहे . जर वरील दोन बाबीपैकी एकाची पुर्णतः अमलबजावणी झाली असेल तर त्यासाठीचा निधी दुस-या बाबीसाठी खर्च करण्यात यावा . का अनुदान वितरणाची कार्यपध्दती १. मुलभूत/बेसिक अनुदान (अनटाईड) : - पंचायत राज मंत्रालयाच्या शिफारशींच्या आधारे मुलभूत अनुदानाचे वितरण २ हप्त्यांमध्ये वित्त आयोग कक्ष , वित्त मंत्रालय , भारत सरकार यांचे व्दारे वितरित करण्यात येईल . त्यासाठी हप्ता वितरणानंतर केंद्र शासनाच्या दि.१.६.२०२० च्या पत्रात तील ANNEXURE II मध्ये देण्यात आलेल्या मसूद्यात निधी हस्तांतरण प्रमाणपत्र केंद्र शासनास सादर करणे अनिवार्य आहे, २. बंधित / टाईड अनुदान : -पंचायत राज मंत्रालय भारत सरकार) यांच्या शिफारशींच्या आधारे बंधित अनुदानाचे २ हप्त्यांमध्ये वितरण करण्यात येईल . अनुदानाची शिफारस करण्यापुर्वी पेयजल स्वच्छता विभाग , जलशक्ती मंत्रालय आणि पंचायत राज मंत्रालय दारा खालील बाबीं वे मुल्यांकन करण्यात येईल . १. हागणदारीमुक्त स्थानिक स्वराज्य संस्थांची देखभाल आणि स्थिती २. पेयजल पाणीपुरवठा , जल पुर्नभरण / पावसाच्या पाण्याची साठवण (रेन वॉटर हार्वेस्टिंग), जल पुर्नप्रक्रिया (वॉटर रिसायकलींग) . ३. GPDP (ग्रामपंचायत विकास आराखडा) अपलोड करणे तसेच १५ व्या वित्त आयोगाच्या निधीच्या उपयोगिता संबंधित माहिती वेबसाईटवर भरणे . ४. जलशक्ती मंत्रालयाव्दारे नगूद अटी व्यतिरिक्त बंधित अनुदानाच्या उद्देशा संबंधित देण्यात आलेल्या इतर अटींची पुर्तता करणे सन २०२१-२२ चे पात्रता मुल्यांकन । सन् । २०२०-२१ च्या परिणामांवर आधारीत असेल . पुढील वर्षासाठी सुध्दा समान प्रक्रिया राबविली जाईल	पविआ- 2020/प्र.क्र.59/वित्त-4 दि.26 जुन, 2020.
6	स्मार्ट ग्राम योजना संदर्भ क्र.2 अन्वये स्मार्ट ग्राम योजनेस "आर.आर. (आबा) पाटील सुंदर गांव पुरस्कार योजना" असे नाव देण्यात आलेले आहे.	मोठी ग्रामपंचायत, आदिवासी ग्रामपंचायत, शहरालगत असणारी ग्रामपंचायत व पुरस्कार प्राप्त ग्रामपंचायत या नुसार स्मार्ट या आधारावर गुणांकन पध्दतीनुसार सर्वोच्च गुण प्राप्त ग्रामपंचायत स्मार्ट ग्रामपंचायत म्हणून निवड करणे.	प्रथम स्तरावर पुरस्कार प्राप्त ग्रामपंचायत १०,००,०००/- रु, बक्षिस द्वितीय स्तरावर पुरस्कार प्राप्त ग्रामपंचायत 4०,००,०००/- रु, बक्षिस	1.ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासननिर्णय क्रमांक स्माग्रायो-२०१५/प्र.क्रं. १५१अ/ योजना१ / दि. २१ नोव्हेंबर २०१६ 2.ग्राम विकास विभाग शासननिर्णय क्रमांक स्माग्रायो-२० 20/प्र.क्रं.39 /योजना-1१/ दि. २ 0 मार्च, २० 20
7	राज्यातील अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायतींना आदिवासी उपयोजनेअंतर्गत ५ टक्के निधी थेट देण्याबाबत.	अनुसूचित क्षेत्रातील ग्रामपंचायत आवश्यक	अ. पायाभूत सुविधा, ब. वनहक्क अधिनियम व पेसा कायद्याची अंमलबजावणी, क. आरोग्य, स्वच्छता, शिक्षण, ड.वनीकरण. वन्यजीव संवर्धन, जलसंधारण, वनतळी, वन्यजीव पर्यटन, व वन उपजिवीका या बाबीकरीता प्रत्येकी १/४ या प्रमाणात विनियोग करणे.	आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक पेसा- 2015/प्र.क्रं.19/का.17 दि. 21 एप्रिल 2015.

